

ROZKAZ

MINISTRA NÁRODNÍ BEZPEČNOSTI

Ročník 1953

V Praze dne 1. června 1953

Číslo 24

OBSAH: 68. Směrnice pro výkon pyrotechnické služby NB - vydání. — 69. Pyrotechnická služba národní bezpečnosti — směrnice pro její výkon.

Zrušeno podle RMV-12/1965

68

*a podle RMV-4/1965**** Směrnice pro výkon pyrotechnické služby NB — vydání**

Vydávám Směrnice pro výkon pyrotechnické služby NB a stanovím počátek jejich účinnosti dnem vyhlášení. Týmž dnem pozbývají platnosti Směrnice pro výkon pyrotechnické služby SNB vydané dne 20. března 1951 pod čj. MNB S-5047/10-51.

Čj. N/3-500-t-53.

Vše doplněk RMV č. 4/54. Zr.

* 69 *

Pyrotechnická služba národní bezpečnosti - směrnice pro její výkon*Vše doplněk r RMV č. 9/54. K.*

I.

Všeobecně.

Explose výbušin, požáry jimi způsobené, nálezy výbušin a jiné podobné případy vyžadují bezpodminečně odborného zásahu, aby byly vyloučeny další možnosti způsobení škody na majetku i lidských životech.

* K zajištění tohoto požadavku je zřízena pyrotechnická služba, řízena a kontrolována hlavní správou veřejné bezpečnosti, při čemž výkon pyrotechnické služby je prováděn:

1) „Odborným pyrotechnikem NB, vyškoleným ve vojenském učilišti, který vlastní průkaz odborného pyrotechnika, vydaný ministerstvem národní obrany.

2) „Pyrotechnikem NB“, vyškoleným ve vojenském učilišti, který vlastní průkaz „Pyrotechnika NB“, vydaný ministerstvem národní obrany.

Odborný pyrotechnik národní bezpečnosti jest oprávněn provádět veškeré pyrotechnické úkony, t. j. shromažďovat, ničit, dopravovat a prohlížet munici a výbušiny v plném rozsahu vojenského předpisu Mat-děl.-VII-1.

Pyrotechnik národní bezpečnosti jest oprávněn provádět ničení ručních granátů jen na házelištích, pozemcích neb střelnicích NB; pracovat mimo tyto střelnice a házeliště granátů smí jen pod dozorem odborného pyrotechnika.

Nemůže-li odborný pyrotechnik krajské správy veřejné bezpečnosti z jakékoliv příčiny vykonávat svou funkci (onemocnění, dovolená, školení a pod.), zastupuje ho odborný pyrotechnik nejblíže krajské správy veřejné bezpečnosti. O tomto zastupování musí však býti náčelníky KS-VB sjednána písemná dohoda, a to ihned po vzdálení se pyrotechnika z výkonu funkce.

Hlášení o nálezech munice a závadných předmětů přejímá pyrotechnik NB, který vyžaduje přítomnost zastupujícího odborného pyrotechnika sousední krajské správy VB a s ním po případě spolupracuje. Odborný pyrotechnik jest orgánem řídicím pyrotechnické práce, v závažných bezodkladných případech, zvláště není-li k dosažení vojenský pyrotechnik, rozhodne pyrotechnik NB při plném dodržení zásad čl. 131 předpisu Mat-děl.-VII-1.

V případech závažnějšího rázu, nebo vyžaduje-li situace zvláštního zásahu či opatření, které nemůže odborný pyrotechnik sám provést, vyžádá si pokyn, resp. pomoc u hlavní správy veřejné bezpečnosti a to dálnopisem neb telefonicky.

Přitom se řídí směrnici čj. VB-8607/207-taj/52 a tajným rozkazem náčelníka hlavní správy veřejné bezpečnosti čis. 90/52 ze dne 23. prosince 1952.

1. Odborní pyrotechnici i pyrotechnici NB udržují k zajištění spolupráce všech příslušných činitelů neustálý styk:

a) s vojenskými pyrotechniky, hlavně pak s vojenským pyrotechnikem řídicím pyrotechnickou službu v rámci krajských národních výborů, s kterým se jednou měsíčně schází.

b) s vědeckými institucemi a vysokými školami v obvodu krajských správ veřejné bezpečnosti z hlediska technologie výbušin, s dozorcími ústavy, technickými referáty KNV a pod.,

* Zamčeno pramenem
Jm Blum

** Val' aj RMV čis. 9, čl. 33 ze dne 25. 3. 51 pr. Vojenská

- c) se sousedními pyrotechniky KS-VB a předávají si s nimi poznatky služební i odborné,
- d) s pyrotechniky pohraniční stráže, sousedících s krajskou správou veřejné bezpečnosti,
- e) spolupracují s vojenskými ženijními útvarů v případech živelních pohrom (ledové přehrady na řekách ohrožující mosty, při větších lesních požárech, kácení stromů výbušninami a pod.),
- f) jsou neustále ve spojení a spolupracují jako kriminální technici s orgány státní bezpečnosti, příslušnými k vyhledávání a vyšetřování případů trestné činnosti s použitím trhavin a munice,
- g) v rámci bojové přípravy provádějí na dožádání školení orgánů národní bezpečnosti o municích, výbušninách a jiných podobných látkách a jejich zneužívání k páchaní trestných činů úmyslných nebo z nedbalosti.

2. K zvyšování své kvalifikace a odborných znalostí:

- a) neustále sledují obor výbušnin, munice, záškodnických prací s použitím výbušnin a munice, destruktivních a sabotážních náloží, různých zbraňových zapalovačů; seznamují se s pracemi střelníků, ženijními pracemi, vysokotlakými lahvemi, parními kotly, tlakovými nádobami, výbušninářskou chemií a pod.,
- b) seznamují se se všemi platnými zákony a nařízeními týkajícími se výbušnin a munice.

II.

K předcházení trestné činnosti a k zamezení škod na životech a majetku odborní pyrotechnici zejména:

1) Provádějí taková opatření, aby se zabránilo častým úrazům, vzniklým následkem neodborného zacházení a manipulací s nalezenou municí, jejími částmi nebo iniciátory a výbušninami z dob poválečných a tuto včas zneškodňují a odstraňují.

Ničení výbušnin, munice a závadných nálezů, provádí odborný pyrotechnik dle vojenského předpisu Mat-děl-VII-1 (býv. předpis Ma-II-50) a předpisu „Zabezpečovací pyrotechnická činnost“ vydaného vojenským učilištěm; tyto předpisy mají v držení všechny krajské správy veřejné bezpečnosti.

Odborní pyrotechnici na krajských správách veřejné bezpečnosti mohou dle výnosu MNO čj. 066080 ze dne 26. února 1953 vyžadovat písemným dožádáním potřebné ženijní náloživo, jakož i iniciátory pro ničení poválečné munice u vojenských pyrotechniků, řídicích pyrotechnickou službu v obvodu krajských národních výborů. Těmto vojenským pyrotechnikům řídicím pyrotechnickou službu v rámci KNV předkládají rovněž měsíční přehled o zničené poválečné municí.

Všecké výbušniny, potřebné k pyrotechnické službě, jakož i doličné a jiné předměty této povahy, musí

být uskladněny ve zvláštních skladištích, která musí vyhovovat po stránce stavby a vnitřního zařízení předpisu o skladování výbušnin a munice.

Uskladněné předměty musí být ve skladištích umístěny přehledně, podle stupně nebezpečí, každý druh samostatně s obaly pokud možno neokovanými. Předepsanou zásobu rozbušek skladuje odborný pyrotechnik v pancéřové skříni (tresoru) nebo k tomu účelu vhodně upravené zabezpečené truhlici ve své služební místnosti. Skladiště, jakož i služební místnost pyrotechnika (vždy samostatná) musí být opatřena označením o zákazu vstupu.

2) Každý případný nález munice nové výroby ihned hlásí hlavní správě veřejné bezpečnosti, hlavně jde-li o munici nové zahraniční výroby, za účelem jejího využití vojenskými orgány. Tato munice nesmí býti ničena, jedině v případě nebezpečí z prodlení nebo nelze-li takovou municí učinit bezpečnou.

3) Zasílají veškeré novinky a unikáty munice, jakož i zbraňová zapalovačla, různé nástrahy laicky provedené, za účelem jejich soustředění pro školní účely na hlavní správu veřejné bezpečnosti, I. odbor.

4) Zúčastňují se všech komorových i jiných odstřelů ve větším měřítku prováděných ve svém obvodu a dbají na dodržování bezpečnostních předpisů.

5) Dohlízejí na provádění odpalování ohňostrojových těles při pořádání různých oslav a na dodržování příslušných předpisů.

III.

Úkoly odborných pyrotechniků.

1) Jsou ve spojení se správami státní bezpečnosti a technicky spolupůsobí v případech, které vyžadují odborného pyrotechnika, jako zneškodňování destruktivních náloží, nástrah, munice, výbušnin a pod.

2) Odborně spolupůsobí při vyšetřování násilných deliktů spáchaných výbušninami a municí při zhárství, nehodách, přepravě a užívání munice a výbušnin.

3) Vyšetřují příčiny explozí trofejní poválečné munice a explozí nalezených výbušnin a munice vůbec.

4) Spolupůsobí při vyšetřování příčin explozí při výrobě v továrnách a pyrotechnických závodech.

5) Odborně spolupůsobí při vyšetřování předčasných explozí v dolech a lomech, při kterých vznikla škoda na majetku neb životě osob.

6) Vyšetřují příčiny explozí vzniklých při pokusech mladistvých, hlavně pak studentů a školáků.

7) Spolupůsobí při vyšetřování výbuchu plynů a plyných směsí, kapalinových hořlavin a chemických látek, výbuchu mlýnských, uhelných a jiných organických prachů.

8) Spolupůsobí při vyšetřování výbuchu parních kotlů, zásobníků zahříváné vody, vysokotlakých lahví a pod.

9) Spolupůsobí při vyšetřování požárů.

10) Navazují styk s vědeckými a odbornými institucemi vojenskými a civilními, za účelem podávání odborných posudků ve věcech výbušin a výbuchů.

11) Vydávají vlastní pyrotechnické znalecké posudky.

12) Jsou nápomocni po předchozím svolení svého nadřízeného náčelníka různým institucím potřebujících pyrotechnických úkonů, jako státní film, JZD, při odstřelu mezí, při zcelování pozemků, ČSSS a pod., pokud není k dispozici civilní střelní mistr a není-li to na újmu služby.

IV.

Všeobecné pokyny pro odborného pyrotechnika na místě činu.

1) Zabezpečí místo explose proti vstupu nepovolaných osob.

2) Přesvědčí se, zda nehrozí možnost dalších nepředvídaných explozí a podle provedení trestného činu a místa provedení zkoumá, zda není možnost k nasazení služebního psa, ať jde o škodu na majetku neb na životě.

3) Dá ofotografovat místo činu a ohnisko výbuchu a řádně prohlédne, zda se v místě ohniska nenachází zbytky po explozi (střepiny) a pod.

4) Zajistí zbytky nalezené v místě explose tak, aby mohly i později být pořízeny otisky prstů (selhané destruktivní těleso), zajistí veškeré pomůcky, které se na místě naleznou a které pachatel neb pracující s výbušinami na místě ponechal.

5) Zajistí každý podezřelý předmět v ohnisku explose a okolí a zachová tyto zbytky v původním stavu k dalšímu zkoumání. Je-li třeba, takové předměty očíslovuje a pak na pořízeném plánu označí, kde byly nalezeny.

6) Zajistí veškeré předměty ve výrobních tak, aby zůstaly v neporušeném stavu, jak se nacházely po explozi, do případného příchodu znalce.

7) Pořídí názorný plánek místa činu, kde se uvedou vzdálenosti, hloubka a šířka kráteru, dále markantní místa nálezů střepin, případně zanechaných předmětů a nástrojů po pachateli.

8) Na místě explose v terénu dbá, aby nebyly poškozeny stopy obuvi, případně nástrojů po pachateli.

9) Zjistí výpověďmi svědků původní zjevy explose, jako zvukový efekt výbuchu, zápach a barva kouře neb plamene a popíše účinek na okolí (okolní předměty), na lidské tělo a zajistí si u lékaře, který provádí pitvu neb operaci, veškeré střepiny v těle nalezené, a vyžádá si přesný popis zranění.

10) V případě, že byly nalezeny zbytky výbušin neb munice a nástrojů a krajský pyrotechnik nemůže

tyto přesně identifikovat, odešle je HS-VB I. odboru ke zkoumání s příslušným hlášením.

U závažných případů, dojde-li k větší škodě nebo usmrcení osob, vyžádá si spolupráci odborných pyrotechniků hlavní správy veřejné bezpečnosti, případně příslušného znalce.

11) Jedná-li se o explozi chemických látek, plynů, vysokotlakých lahví neb parních kotlů a pod., přizve k šetření příslušného znalce dosažitelného v rámci kraje, případně vyžádá si spolupráci orgánů hlavní správy veřejné bezpečnosti. Ve zprávě, v níž žádá spolupráci hlavní správy veřejné bezpečnosti se uvede, o jakou explozi se jedná, aby tak mohl být vyslán odborník dle druhu explose.

12) Při vyžadování znaleckého posudku jest nutno řídit se rozkazem ministra národní bezpečnosti číslo II, ze dne 28. listopadu 1951.

„Zjistí-li orgány národní bezpečnosti při vyhledávání trestného činu, že k objasnění případu je nutný znalecký posudek, navrhnou urychleně příslušnému prokurátoru přibrání znalce.

Není-li nebezpečí z prodlení, učiní tak buď přímo v trestním oznámení nebo vzlátním přípisem. Je-li nebezpečí z prodlení, obrátí se na prokurátora telefonicky nebo osobně; nebylo-li lze prokurátora zastihnout, provedou orgány Sboru národní bezpečnosti v takovém případě důkaz znalcem samy a prokurátora o tom ihned vyrozumí.

„Vyžádání znaleckého posudku uvede se vždy v trestním oznámení s udáním znalce a důvodu, proč byl znalecký posudek vyžádán. V trestním oznámení se současně uvede, kdy byl příkaz, případně souhlas prokurátora k přibrání znalce udělen. Jestliže orgány národní bezpečnosti prováděly důkaz znalcem samy, poněvadž tu bylo nebezpečí z prodlení a prokurátora nebylo lze zastihnout, uvedou v trestním oznámení tuto skutečnost a poznamenají, kdy prokurátor byl o provedení důkazu vyrozuměn.

„Zadá-li znalec o přiznání odměny před podáním trestního oznámení, připojí se k trestnímu oznámení. (S-5123/10-51).“

13) Při vyžadování znaleckých posudků od hlavní správy veřejné bezpečnosti řídí se rozkazem náčelníka hlavní správy veřejné bezpečnosti čís. 4, ze dne 13. 1. 1953 čl. 5, kterým je nařízeno, že v žádostech, zasílaných hlavní správě VB, o opatření znaleckého posudku nebo provedení rozboru při podezření z trestného činu, nutno uvádět, zda-li příslušný prokurátor byl o případu zpraven a s vyžádáním znaleckého posudku souhlasí. Jinak hlavní správa VB nemůže posudky uhrazovat.

14) Předměty zajištěné po explozi, které je nutno podrobit znaleckému zkoumání, předkládá spolu s příslušným hlášením ihned hlavní správě veřejné bezpečnosti k provedení zkoumání a podání posudku.

Předměty výbušné, lehce zápalné, či jinak nebezpečné, které nelze vzhledem k vyžadovanému zkou-

* RMVč. 11/51 čl. 45 zrušen RMVč. 19/54
Dále se postupuje dle VB-uzáveř. I-4.

mání zneškodnit, nesmí být zasilány se spisem poštou, nýbrž musí být ke zkoumání dopraveny osobně, za šetření větší nutné opatrnosti.

V.

Technické vybavení.

Po stránce technického materiálu je pyrotechnická služba vybavována hospodářskou správou MNB.

K pyrotechnickým potřebám a pomůckám, které mají odborným pyrotechnikům zajistit spolehlivý a bezpečný výkon pyrotechnické služby, náleží:

- a) pyrotechnická brašna ve tvaru kufříkové aktovky se sadou nástrojů k rozebírání nebo zneškodňování výbušných nálezů s menší zásobou (as 1 kg) náloživa a iniciátorů k pyrotechnickým úkonům, kde hrozí bezprostřední nebezpečí exploze, nebo pro případ, kdy nález nelze bez nebezpečí dopravit na jiné vhodné místo, anebo do skladu,
- b) odpalovací přístroj elektický, dynamoelektrická roznětnice s příslušným Ohmetrem,
- c) dvojcívka s elektrickým kabelem s izolací o délce 500 m,
- d) sonda — tyč o délce 2 m a o průměru 12-13 mm, se zakaleným hrotem a rukojetí ve tvaru oka,
- e) přenosný svěrák upínací, střední velikosti,
- f) dvě střelmistrovské lžice z ocelového drátu s vykovanou lžičkou a kovanou rukojetí o délce 50 a 90 cm,
- g) dva speciální hasákové klíče se stavěcími čelistmi,
- h) jeden malý krumpáč, vojenská rýčová lopatka, krátká malá sekyrka a perlíkové kladivo o váze 3 kg a jedno malé kladívko,
- ch) 25 kg náloživa, 100 ks rozbušek čís. 8, 24 m guta-perčové zápálnice, 20 kusů elektrických palníků, 40 m jednoduché zápálnice a 50 m bleskovice,
- i) přenosný světlomet pro noční zákroky,

j) inventární gumové boty, gumové rukavice, gumový plášť a krátký kožich pro zimní práce.

Pyrotechnik krajské správy veřejné bezpečnosti pořídí si inventární přehled výbroje a ručí za její úplnost. Spotřebu, opotřebování a znehodnocení materiálu se hlásí, jakož i nový vyžaduje u ministerstva národní bezpečnosti, hospodářské správy a to dle potřeby, nejméně však počátkem každého čtvrtletí.

Nákup drobných pomůcek (náradí) nebo opravy provádí se v rámci krajských správ veřejné bezpečnosti.

VI.

Evidence a statistika.

K zajištění přehledu o explozích, nálezu výbušin, munice a o jiných pyrotechnických případech a úkonech v rámci krajů a k zajištění přehledu o činnosti odborného pyrotechnika vede tento „Záznamní knihu pyrotechnika“.

Zapisuje do ní v časovém pořadí všechny případy služební i případy zákroků a činnosti mimoslužební. Všechny sloupce knihy vyplňuje co nejsvědomitěji.

Za každý měsíc a to vždy do 10. následujícího měsíce, předkládá odborný pyrotechnik krajské správy veřejné bezpečnosti „Přehled explozí a pyrotechnické činnosti“ hlavní správě veřejné bezpečnosti, I. odbor vědecko-technickému oddělení.

Přehled explozí a pyrotechnické činnosti jest výpis ze záznamní knihy pyrotechnika.

Pokud jde o hlášení explozí k účelům evidenčním a statistickým, hlásí se exploze stejným způsobem jako případy zhářství a požárů.

V předběžných hlášeních dálhopisných nebo telefonických, jakož i v písemných hlášeních na předepsaných tiskopisech, musí být vždy uveden způsob zákroku pyrotechnika, případně, že k němu nedošlo a z jakých důvodů.

Čj. N/3-500-t-53.

Ministr národní bezpečnosti
arm. gen. KAROL BACÍLEK v. r.